

PROGRAMA

MICROCREDENCIAL UNIVERSITARIA EN:

Nuevas Técnicas de recuperación e interpretación del patrimonio arqueológico funerario

- Nº edición** 1
- Créditos** 3 créditos
- Fechas de realización** Del 24 de octubre 2024 al 16 de enero 2024
- Jueves:
- Octubre: 24
  - Noviembre: 21, 28
  - Diciembre: 5, 12, 19
  - Enero: 9, 16

Días y horario

octubre							noviembre							diciembre							Enero						
dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg	dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg	dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg	dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
	1	2	3	4	5	6					1	2	3							1	30	31	1	2	3	4	5
7	8	9	10	11	12	13	4	5	6	7	8	9	10	2	3	4	5	6	7	8	6	7	8	9	10	11	12
14	15	16	17	18	19	20	11	12	13	14	15	16	17	9	10	11	12	13	14	15	13	14	15	16	17	18	19
21	22	23	24	25	26	27	18	19	20	21	22	23	24	16	17	18	19	20	21	22	20	21	22	23	24	25	26
28	29	30	31				25	26	27	28	29	30	23	24	25	26	27	28	29	27	28	29	30	31			
													30	31													

Horario

De 16:00 a 20:00 horas.
Último día: De 16 a 18 horas.

Duración:

30 horas lectivas

Modalidad:

Presencial

Lugar de realización:

Llíria

Sala de la Oficina de Turismo de Llíria
calle San Vicente Ferrer, 19, Llíria

Idioma de impartición

Castellano

Precio

30€

N.º mínimo

15 alumnos/as

OBJETIVOS

Existe un hecho común en todas las culturas y civilizaciones humanas, un hecho inexorable ligado a la vida que perdura por siempre, este hecho es la certeza de nuestra muerte y la muerte de nuestros seres queridos.

Para superar el abismo emocional que implica la muerte, los seres humanos han desarrollado diferentes estrategias para ayudarlos a afrontar la transición hacia lo desconocido y a aceptar el hecho trascendental de la pérdida de los seres queridos.

La arqueología funeraria, de la muerte y la identidad es clave para comprender las sociedades del pasado. A través de los restos de rituales funerarios, los investigadores estudian no solo las actitudes y sentimientos que los individuos en el pasado desarrollaron en relación a la muerte y el Más Allá, sino también su cultura, sistema social y visión del mundo.

El interés por la muerte y las prácticas funerarias surge desde el mismo nacimiento de la arqueología. La diferencia radica en que hasta los años ochenta no se puede hablar ni de que existieran especialistas en el estudio de la muerte, ni que hubiera un campo de estudio y de reflexión sobre las prácticas funerarias.

Este curso tiene como objetivo proporcionar nuevas técnicas y conocimientos para resolver cuestiones complicadas, como saber qué representan las tumbas, cuál fue el sentido de las diferentes formas de tratar el cadáver, cómo se realizaron los depósitos y por quién, cómo debemos interpretar las diferentes características de una tumba o los motivos que se encuentran tras los diferentes modos de interrogar y utilizar arqueológicamente el registro funerario.

PROGRAMA

1. Jueves 24 de octubre, 16:00 a 20:00 horas

- **La muerte en la Antigüedad** (16:00 a 17:00 h).

Miguel Requena Jiménez. Departamento de Prehistoria, Arqueología e Historia Antigua. Facultad de Geografía e Historia. Universitat de València.

- **Arquitectura funeraria romana** (17:00 a 19:00 h).

José Luis Jiménez Salvador. Departamento de Prehistoria, Arqueología e Historia Antigua. Facultad de Geografía e Historia. Universitat de València

- **Nuevas técnicas físico/químicas aplicadas a la arqueología funeraria**
(19:00 a 20:00 h).

Gianni Gallelo. Departamento de Prehistoria, Arqueología e Historia Antigua. Facultad de Geografía e Historia. Universitat de València

2. Jueves, 21 de noviembre, 16:00 a 20:00 horas.

- **Nuevas técnicas físico/químicas aplicadas a la arqueología funeraria** (16:00 a 17:00)

Gianni Gallelo. Departamento de Prehistoria, Arqueología e Historia Antigua. Facultad de Geografía e Historia. Universitat de València

- **Las necrópolis ibéricas de la Edetania + visita guiada “El yacimiento de El Torrejón de Gátova y su necrópolis singular.** (17:00 a 20:00 h).

Juan José Ruiz López, Fundación María Antonia Clavel, Chelva

3. Jueves, 28 de noviembre, 16:00 a 20:00 horas.

- **Arqueología funeraria de Llíria, desde la Antigüedad hasta la actualidad + visita guiada “Cementerio Municipal de Llíria. Inventando y acercando espacios expositivos a la ciudadanía”**

Xavier Vidal Ferrus, Museu Arqueològic de Llíria

4. Jueves, 5 de diciembre, 16:00 a 20:00 horas.

- **Arqueología funeraria de Llíria, desde la Antigüedad hasta la actualidad**
(16:00 a 17:00 h)

Xavier Vidal Ferrus, Museu Arqueològic de Llíria

- **Interpretación de la Arqueología de la muerte. Arqueología funeraria y Arqueología mortuoria + visita guiada “Los mausoleus romanos de Llíria y la vía sepulcral” (Reprogramada)**

Llorenç Alapont Martín, Doctor en Arqueología

5. Jueves, 12 de diciembre, 16:00 a 20:00 horas. (Reprogramada)

- **Interpretar, representar y reproducir la arqueología funeraria a través de las imágenes**

Pilar Mas Hurtuna, Arqueóloga.

6. Jueves, 19 de diciembre, 16:00 a 20:00 horas. (Reprogramada)

- **Interpretación de la Arqueología de la muerte. Arqueología funeraria y Arqueología mortuoria**

Llorenç Alapont Martín, Doctor en Arqueología

7. Jueves, 9 de enero, 16:00 a 20:00 horas. (Reprogramada)

- **Nuevas técnicas físico/químicas aplicadas a la arqueología funeraria (16:00 a 17:00 h)**

Gianni Gallelo. Departamento de Prehistoria, Arqueología e Historia Antigua. Facultad de Geografía e Historia. Universitat de València.

- **Interpretación de la Arqueología de la muerte. Arqueología funeraria y Arqueología mortuoria (17:00 a 20:00h)**

Llorenç Alapont Martín, Doctor en Arqueología

8. Jueves, 16 de enero. 16.00 - 18.00 horas (Reprogramada)

- **Interpretación de la Arqueología de la muerte. Arqueología funeraria y Arqueología mortuoria (16.00 – 17.00 h)**

Llorenç Alapont Martín (doctor en arqueologia)

- **Interpretar, representar y reproducir la arqueología funeraria a través de las imágenes (17.00 – 18.00 h)**

PROGRAMA

MICROCREDENCIAL UNIVERSITÀRIA EN

Noves tècniques de recuperació i interpretació del patrimoni arqueològic funerari

Núm. edició 1

Crèdits 3 crèdits

Dates de realització Del 24 d'octubre 2024 al 16 de gener 2025

Dijous:

- Octubre: 24
- Novembre: 21, 28
- Desembre: 5, 12, 19
- Gener: 9, 16

Dies

octubre						
dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

novembre						
dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

desembre						
dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Gener						
dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
30	31	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Horari De 16.00 a 20.00 hores
Últim dia: de 16.00 a 18.00 hores

Duració: 30 hores lectives

Modalitat: Presencial

Lloc de realització: **Llíria**
Sala de l'Oficina de Turisme de Llíria
C/ Sant Vicent Ferrer, 19. Llíria

Idioma d'impartició Castellà

Preu 30€

Nombre mínim 15 alumnes

OBJECTIUS

Hi ha un fet comú en totes les cultures i civilitzacions humanes, un fet inexorablement lligat a la vida que perdura per sempre. Aquest fet és la certesa de la nostra mort i la mort dels nostres éssers estimats.

Per a superar l'abisme emocional que implica la mort, els éssers humans hem desenvolupat diferents estratègies que ens ajuden a afrontar la transició cap al desconegut i a acceptar el fet transcendental de la pèrdua dels éssers estimats.

L'arqueologia funerària, de la mort i la identitat, és clau per a comprendre les societats del passat. A través de les restes de rituals funeraris, els investigadors estudien no sols les actituds i sentiments que els individus en el passat van desenvolupar en relació amb la mort i el més enllà, sinó també la seua cultura, sistema social i visió del món.

L'interès per la mort i les pràctiques funeràries sorgeix des del naixement mateix de l'arqueologia. La diferència rau en el fet que fins als anys vuitanta no es pot parlar de l'existència d'especialistes en l'estudi de la mort, ni tampoc que hi haguera un camp d'estudi i de reflexió sobre les pràctiques funeràries.

Aquest curs té com a objectiu proporcionar noves tècniques i coneixements per a resoldre qüestions complicades, com saber què representen les tombes, quin va ser el sentit de les diferents maneres de tractar el cadàver, com es van realitzar els dipòsits i per què, com hem d'interpretar les diferents característiques d'una tomba o els motius que es troben darrere de les diferents maneres d'interrogar i utilitzar arqueològicament el registre funerari.

PROGRAMA

1. Dijous, 24 d'octubre. 16.00 - 20.00 hores

- **La mort en l'antiguitat** (16.00 - 17.00 h)

Miguel Requena Jiménez (Departament de Prehistòria, Arqueologia i Història Antiga. Facultat de Geografia i Història. Universitat de València)

- **Arquitectura funerària romana** (17.00 - 19.00 h)

José Luis Jiménez Salvador (Departament de Prehistòria, Arqueologia i Història Antiga. Facultat de Geografia i Història. Universitat de València)

- **Noves tècniques fisicoquímiques aplicades a l'arqueologia funerària**
(19.00 - 20.00 h)

Gianni Gallelo (Departament de Prehistòria, Arqueologia i Història Antiga. Facultat de Geografia i Història. Universitat de València)

2. Dijous, 21 de novembre. 16.00 - 20.00 hores

- **Noves tècniques fisicoquímiques aplicades a l'arqueologia funerària**
(16.00 - 17.00 h)

Gianni Gallelo (Departament de Prehistòria, Arqueologia i Història Antiga. Facultat de Geografia i Història. Universitat de València)

- **Les necròpolis ibèriques d'Edetània + visita guiada "El jaciment del Torrejón de Gàtova i la seua necròpoli singular** (17.00 - 20.00 h)

Juan José Ruiz López, Fundació María Antonia Clavel, Xelva

3. Dijous, 28 de novembre. 16.00 - 20.00 hores

- **Arqueologia funerària de Lliria, des de l'antiguitat fins a l'actualitat + visita guiada "Cementeri municipal de Lliria. Inventant i acostant espais expositius a la ciutadania"**

Xavier Vidal Ferrus (Museu Arqueològic de Lliria)

4. Dijous, 5 de desembre. 16.00 - 20.00 hores

- **Arqueologia funerària de Lliria, des de l'antiguitat fins a l'actualitat** (16.00 - 17.00 h)

Xavier Vidal Ferrus (Museu Arqueològic de Llíria)

- **Interpretació de l'arqueologia de la mort. Arqueologia funerària i arqueologia mortuòria + visita guiada "Els mausoleus romans de Llíria i la via sepulcral"** (17.00 - 20.00 h) **(Reprogramada)**

Llorenç Alapont Martín (doctor en arqueologia)

5. Dijous, 12 de desembre. 16.00 - 20.00 hores (Reprogramada)

- **Interpretar, representar i reproduir l'arqueologia funerària a través de les imatges**

Pilar Mas Hurtuna (Arqueòloga)

6. Dijous, 19 de desembre. 16.00 - 20.00 hores (Reprogramada)

- **Interpretació de l'arqueologia de la mort. Arqueologia funerària i arqueologia mortuòria**

Llorenç Alapont Martín (doctor en arqueologia)

7. Dijous, 9 de gener. 16.00 - 20.00 hores (Reprogramada)

- **Noves tècniques fisicoquímiques aplicades a l'arqueologia funerària** (16.00 - 17.00 h)
- *Gianni Gallelo (Departament de Prehistòria, Arqueologia i Història Antiga. Facultat de Geografia i Història. Universitat de València)*
- **Interpretació de l'arqueologia de la mort. Arqueologia funerària i arqueologia mortuòria** (17.00 – 20.00 h)

Llorenç Alapont Martín (doctor en arqueologia)

8. Dijous, 16 de gener. 16.00 - 18.00 hores (Reprogramada)

- **Interpretació de l'arqueologia de la mort. Arqueologia funerària i arqueologia mortuòria** (16.00 – 17.00 h)

Llorenç Alapont Martín (doctor en arqueologia)

- **Interpretar, representar i reproduir l'arqueologia funerària a través de les imatges** (17.00 – 18.00 h)

Pilar Mas Hurtuna (Arqueòloga)

Visites guiades i tallers

Algunes lliçons d'aquesta microcredencial inclouen visites guiades i tallers.

DESCRIPCIÓ/ METODOLOGIA

El curs és presencial i la metodologia general consisteix en classes teòriques i pràctiques amb la participació de l'estudiantat.

REQUISITS / AVALUACIÓ

Per a l'obtenció del certificat del curs és obligatòria l'assistència al 100% de les activitats proposades. Es pot justificar fins un 20% d'absència.

PROFESSORAT

El curs serà impartit per professorat de la Universitat de València i professionals externs de l'àmbit de l'activitat proposada.

Directors:

- *José Luis Jiménez Salvador, Professor Catedràtic del Departament de Prehistòria, Arqueologia i Historia Antiga de la Universitat de València.*
- *Llorenç Alapont Martín, Doctor en Arqueologia*

Pilar Mas Hurtuna, Arqueóloga.

Visitas guiadas y workshops

Varias de las lecciones de esta microcredencial incluyen visitas guiadas y workshops

DESCRIPCIÓN/ METODOLOGÍA

El curso es presencial y la metodología general consistirá en clases teóricas y prácticas con la participación del estudiantado.

REQUISITOS / EVALUACIÓN

Para la obtención del certificado del curso, es obligatorio la asistencia del 100% de todas las sesiones. En el caso de ausencia se podrá justificar hasta el 20%.

PROFESORADO

El curso será impartido por profesorado de la Universitat de València y profesionales externos del ámbito de la actividad propuesta.

Directores:

- *Jose Luis Jiménez Salvador. Profesor Catedrático del Departamento de Prehistoria, Arqueología e Historia Antigua de la Universitat de València.*
- *Llorenç Alapont Martín, Doctor en Arqueología.*